

Vedlegg 8 - Beskrivelse av rutinen for oppgjør av statlige betalinger

I dette vedlegget beskrives hovedtrekkene i dagens løsning for oppgjør av statlige betalinger i Norges Bank. Det forventes at det i løpet av avtaleperioden kan skje endringer blant annet i NICS og NBO, som kan medføre justeringer i løsningen for oppgjør av statlige betalinger. Avtalebanken må derfor være forberedt på å tilpasse seg slike endringer.

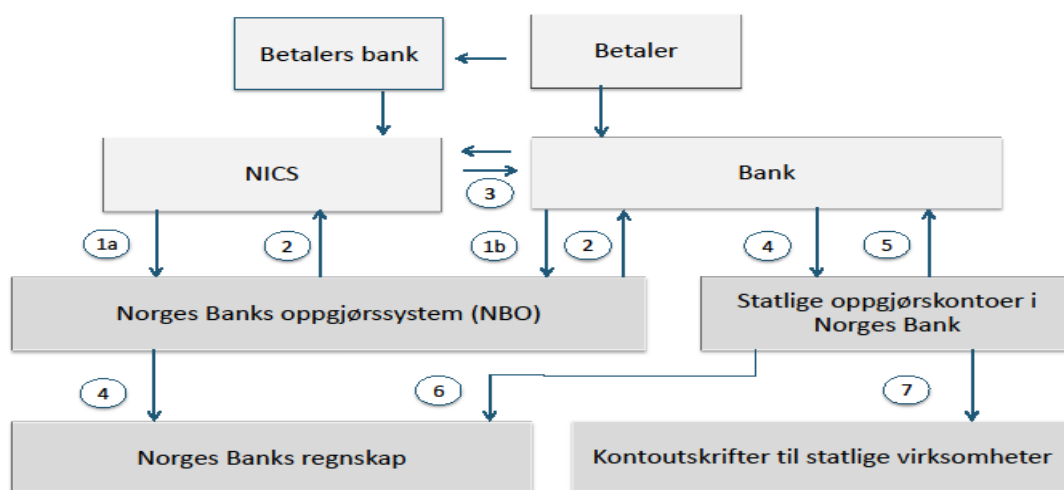
I avsnitt 1 gis en samlet oversikt over hovedfunksjonene i løsningen, mens det i avsnittene 2, 3, 4 og 5 gis en omtale av kontostrukturen, kontokoblinger, avtale mellom Norges Bank og banker som inngår rammeavtale samt beredskapsløsninger.

1 Hovedfunksjoner

I dette avsnittet beskrives løsningen for overføring av statlig likviditet mellom bankene og Norges Bank og overføring av data om omsetningen på statens arbeidskontoer fra bankene til oppgjørskontoer i Norges Bank

I henhold til konkurransegrunnlaget skal de *daglige oppgjørene mellom Banken og Norges Bank av statlige betalinger gjennom NICS gjennomføres på de samme tidspunktene som oppgjøret av avregningene fra NICS (NICS Netto)* i henhold til driftsmønsteret for NICS og NBO. Oppgjør av alle betalinger utenom NICS skal skje så snart som mulig etter at Banken har mottatt betalingen. Slike oppgjør kan gjennomføres samlet eller enkeltvis, og senest etter oppgjøret av den neste avregningen fra NICS (NICS Netto). Alle betalinger utenom NICS skal gjøres opp innenfor samme Oppgjørsdag.

Figuren viser transaksjonsmønsteret og overføringene mellom bankene og Norges Bank. De nummererte overføringene er nærmere forklart på de neste sidene.

Overføring av statlig likviditet mellom bankene og Norges Bank

1. Betalingene til og fra statlige kontoer i bankene gjøres opp mot en egen konto for statlige betalinger i Norges Banks oppgjørssystem (NBO) på to måter:

(i) Betalinger gjennom bankenes fellessystem NICS inngår enten i avregninger mellom bankene eller de behandles enkeltvis. Avregninger med nettoposisjoner mellom bankene (NICS Netto) gjøres opp i NBO på faste tidspunkter gjennom dagen. Betalinger som ikke inngår i en avregning, videresendes til NBO for oppgjør enkeltvis.

(ii) Betalinger utenom NICS gjøres opp i NBO på grunnlag av særskilt betalingsoppdrag fra bankene.

Rutinene for overføring av statlig likviditet er nærmere beskrevet i underpunktene 1.a og 1.b nedenfor.

1.a Betalingene som inngår i NICS Netto (1*) gjøres opp i Norges Bank flere ganger daglig i henhold til driftsmønsteret for NICS og NBO. Driftsmønsteret inngår i vilkårene for deltakelse og er tilgjengelig fra internettsidene for henholdsvis Finans Norge/Bits AS og Norges Bank. Betalinger gjennom NICS som ikke inngår i avregningene (NICS Netto), videresendes til Norges Bank for oppgjør enkeltvis. Alle betalingene til og fra staten gjennom NICS godskrives eller belastes en egen konto for statlige betalinger i NBO.

1.b Betalinger som behandles utenom NICS, godskrives eller belastes kontoen for statlige betalinger i NBO på grunnlag av særskilte betalingsoppdrag fra banker til Norges Bank. Slike betalingsoppdrag omfatter alle betalinger til eller fra staten som ikke behandles i NICS. Dette gjelder blant annet betalinger mellom en statlig virksomhets arbeidskonto og en annen konto hos samme bank. Banken beregner nettobeløpet for betalinger utenom NICS og sender betalingsoppdrag (SWIFT-melding (2*)) til NBO så snart som mulig etter oppgjøret av NICS Netto. Betalingsoppdraget dekningskontrolleres før det posteres på bankens konto og kontoen for statlige betalinger i NBO.

2. NBO sender automatisk kvittering tilbake til NICS eller banken etter postering av betalingsoppdrag.

(1*) NICS: Norwegian Interbank Clearing System, Bankenes felles system for behandling og avregning av betalinger. Nets Norge Infrastruktur AS er driftsstedet for NICS.

(2*) SWIFT: Society for Worldwide International Financial Telecommunication. Internasjonalt nettverk og standard for meldinger bl.a. om betalinger mellom banker. Eies av banker og drives av S.W.I.F.T. SCRL.

(3*) NIBE: Norsk interbank standard basert på EDIFACT. Norsk standard for betalinger mellom banker.

Overføring av data om omsetning på statlige kontoer fra bankene til Norges Bank

3. Etter hvert oppgjør av NICS Netto sender NICS konteringsdata til bankene for postering på kundenes kontoer, herunder statlige virksomheters arbeidskontoer. Betalinger til eller fra staten utenom NICS registreres direkte av banken på arbeidskonto for statlige virksomheter. Konteringsdataene danner grunnlaget for overføring fra bank til Norges Bank av omsetningsdata på statens arbeidskontoer. Slike data omfatter betalinger til og fra staten både gjennom NICS og utenom NICS.
4. Så snart som mulig etter hvert oppgjør av NICS Netto, oppgjør av enkeltbetalinger gjennom NICS og særskilte oppgjør av betalinger utenom NICS, sender banken fil (NIBE format (3*)) med data om omsetning på statlige arbeidskontoer til oppgjørskontoer for staten i Norges Bank. Omsetningsbeløpene posteres på oppgjørskontoene med motpostering (én eller flere sumbeløp) på Norges Banks mellomregningskonto for NBO i kontosystemet for staten (SKK - registernummer 0677). Posterings og saldo på mellomregningskonto i de to systemene (NBO og SKK) vil være like og utlignes mot en egen hovedbøkkonto i Norges Bank. Saldo på hver statlig oppgjørskonto kopieres til statens foliokonto som dermed viser statens samlede innskudd i Norges Bank.
5. Kontosystemet for staten sender automatisk kvittering for mottatt fil tilbake til banken.

Rapportering fra statlige oppgjørskontoer i Norges Bank

6. Saldo på hver statlig oppgjørskonto rapporteres hver dag til Norges Banks regnskap.
7. Informasjon om bevegelsene på hver statlig oppgjørskonto rapporteres til statlige virksomheter gjennom kontoutskrifter.

2 Kontostrukturen

Kontostrukturen for statlige kontoer i Norges Bank består av to nivåer. Det øverste kontonivået er statens foliokonto i Norges Bank (nivå 1). På nivået under dette (nivå 2) er oppgjørskontoer. Innenfor denne kontostrukturen skal det kunne opprettes så mange oppgjørskontoer som staten ber om.

3 Kontokoblinger

Ved mottak i Norges Bank kontrolleres overføringene fra arbeidskontoer i bankene til oppgjørskontoer i Norges Bank mot en egen kontokoblingstabell. Kontrollen er automatisert og systemteknisk tilknyttet kontoløsningens kapitalmottak (FINPAY). Dersom arbeidskonto ikke finnes i tabellen, eller det forsøkes overført til annen oppgjørskonto enn hva tabellen angir, avvises overføringen. Slike overføringer posteres på feilkonto og beløpet returneres normalt til banken påfølgende virkedag. Dersom avvisningen skyldes at kontokoblingstabellen ikke er oppdatert i samsvar med den informasjonen Norges Bank har mottatt, vil Norges Bank korrigere feilen og postere beløpet på riktig oppgjørskonto. Avtalebanken skal vedlikeholde sin egen kontokoblingstabell, og påse at denne er i samsvar med kontokoblingstabellen i Norges Bank.

4 Avtale Norges Bank - bankene

Norges Bank inngår avtale om overføringer innenfor statens konsernkontoordning med hver bank som har inngått rammeavtale med DFØ om betalings- og kontoholdstjenester for staten. Avtalene og erfaringene med den daglige forvaltningen av kontosystemet for staten følges opp gjennom løpende kontakt og i møter som avholdes mellom Norges Bank og hver bank ved behov.

5 Beredskapsløsninger

Norges Bank har avtale med Tieto Norway AS om leveranse av tjenester for kontosystem for staten. For kontosystemet er det etablert alternativt driftssted med fullverdig maskinkonfigurasjon som funksjonelt og kapasitetsmessig kan ta over daglig drift. Bank som inngår rammeavtale med DFØ må kunne overføre sine data også til det alternative driftsstedet. Relevante reserveløsninger spesifiseres i avtalen mellom Norges Bank og hver bank. Reserveløsningene testes årlig i et samarbeid mellom bankene, Norges Bank og hver parts leverandør av driftstjenester.